

فصل ششم : توانایی کار با اشیاء غیر تعاملی

انواع اشیاء در نرم افزار

به طور کلی اشیاء در نرم افزار Captivate به دو دسته اصلی تقسیم می شوند:

۱- اشیاء تعاملی (Interactive objects)

به اشیایی گفته می شود که در مقابل رویدادهای ماوس و صفحه کلید واکنش های مختلفی را از خود نشان می دهند.

مانند دکمه، جعبه متن ورودی، ناحیه کلیک کردنی و اشیاء تعاملی آماده.

۲- اشیاء غیر تعاملی (Non Interactive Objects)

به اشیایی گفته می شود که در پروژه صرفاً به صورت نمایشی هستند، مانند متون معمولی، تصاویر، متون راهنما، تصاویر راهنما، ناحیه های رنگی، ناحیه بزرگ نمایی، مسیر حرکت ماوس و ویدیو.

نکته

۱ در صورت عدم مشاهده نوار ابزار، از منوی **Window** گزینه **Object Toolbar** را انتخاب کنید.

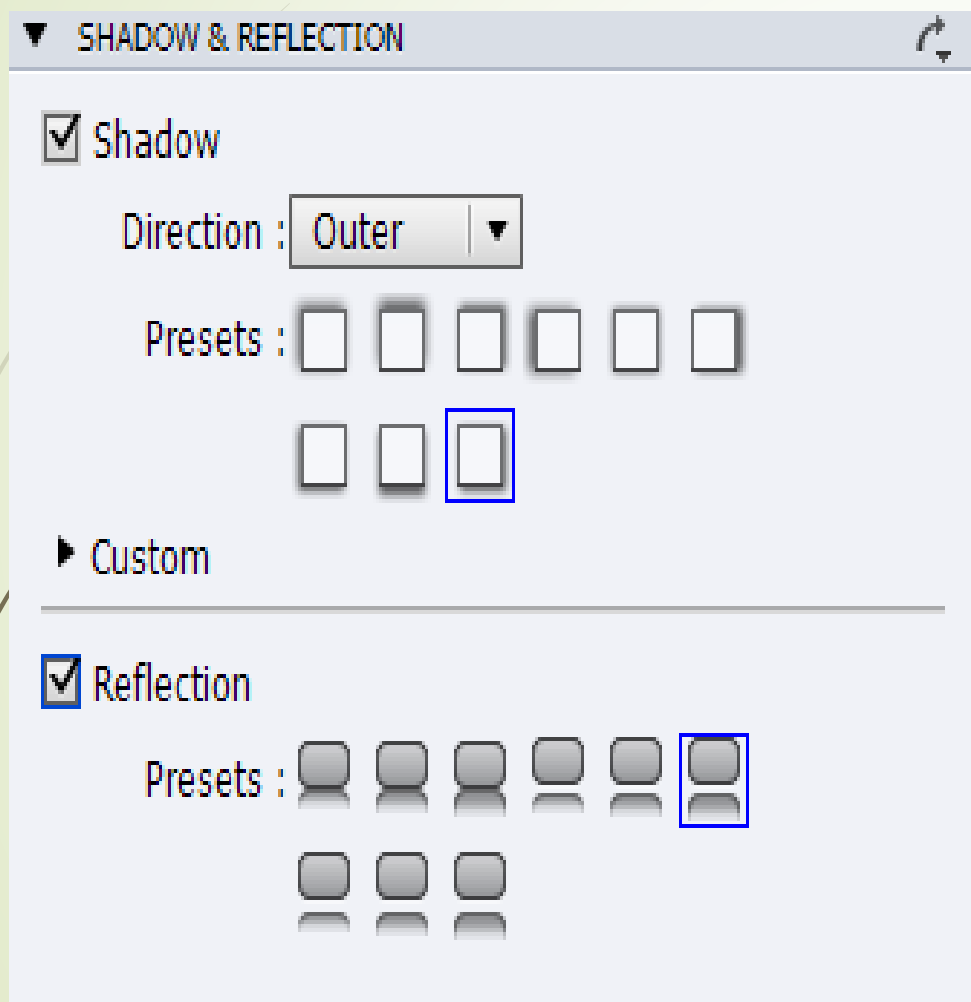
۲ اشیاء هوشمند (**Smart Shape**) می توانند هم به صورت تعاملی و هم به صورت غیر تعاملی استفاده شوند.

این اشیاء از نسخه ۶ به بعد به نرم افزار اضافه شده اند.

نکته

برای مرتب کردن چند شیء (برای مثال دکمه ها) زیر هم، پس از انتخاب آن ها، از منوی **Modify** گزینه **Align** را انتخاب کنید (**Left** تراز چپ، **Right** تراز راست و **Center** تراز وسط می باشد).

خواص مشترک اشیاء

سایه دار کردن (Shadow):

این قسمت امکان سایه دار نمودن شکل را میدهد. در قسمت Direction جهت سایه (Outer خارجی یا Inner داخلی) مشخص می شود.

انعکاس (Reflection):

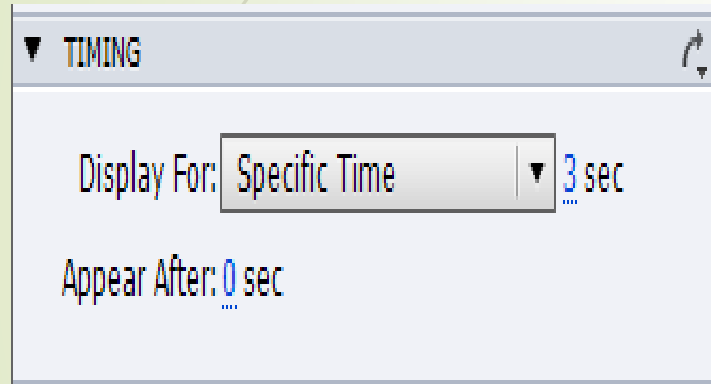
انعکاس یا بازتابی از شیء را زیر آن ایجاد می کند

بازتاب متن

نمایش می دهد

زمان نمایش شیء (Timing)

در قسمت **Display for**، مدت زمان نمایش شیء مشخص می شود

Specific Time: برای زمان مشخص (پیش فرض ۳ ثانیه)

Rest of Slide: نمایش تا انتهای اسلاید جاری

Rest of project: نمایش تا انتهای پروژه (این حالت در همه اشیاء وجود ندارد)

گزینه **Appear After** مشخص می کند که پس از چند ثانیه شیء ظاهر شود.

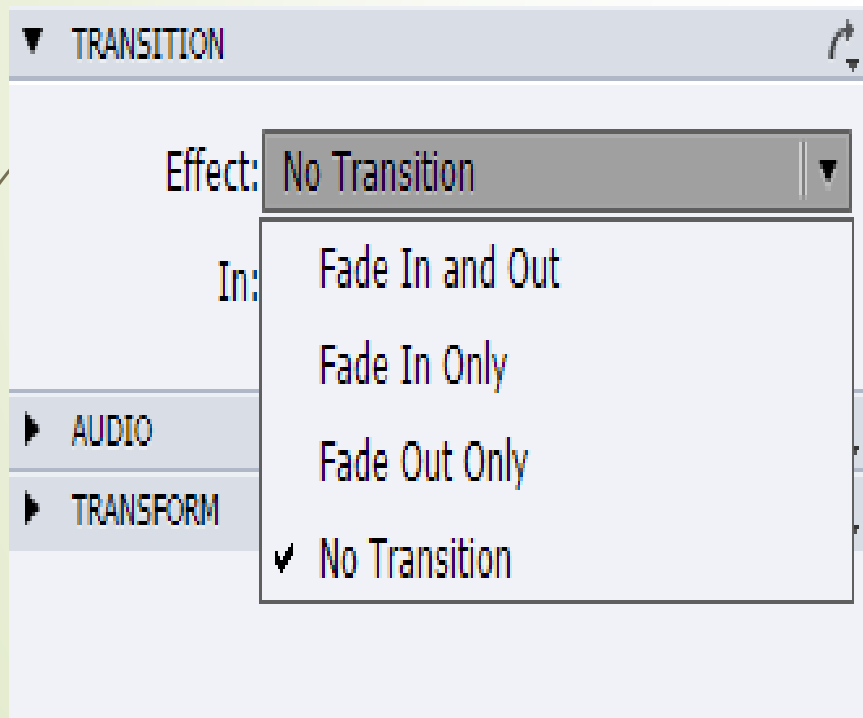
جلوه های حرکتی نمایش شیء (Transition)

در قسمت Effect امکان تعیین جلوه حرکتی زمان نمایش شیء وجود دارد
Fade In and Out : ظهور و محو تدریجی در ابتدا و انتهای نمایش شیء

Fade In Only : ظهور تدریجی در ابتدا

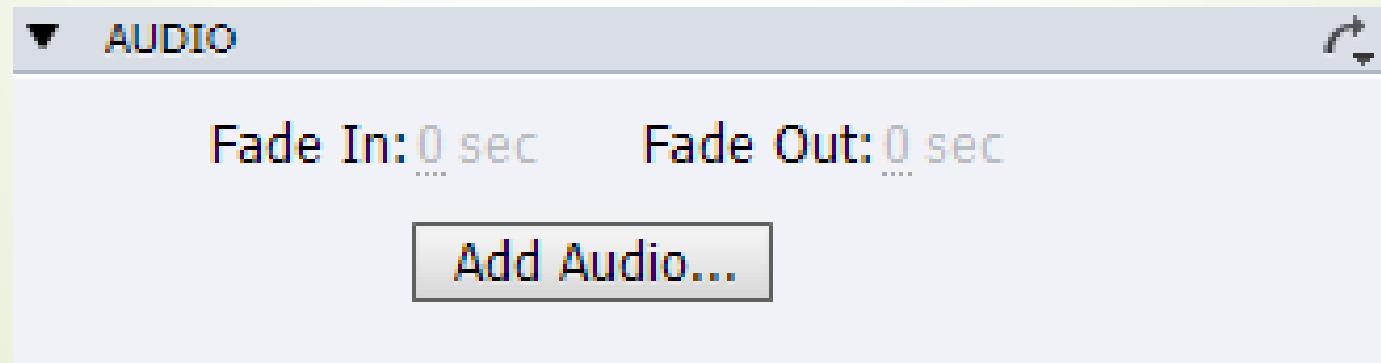
Fade Out Only : محو تدریجی در انتها

No transition : بدون جلوه حرکتی

افزودن صدا به شیء (Audio)

توسط دکمه **Add Audio** می توان صدایی را به شیء اضافه نمود و پس از افزودن صدا، توسط گزینه **Remove Audio** آن را حذف نمود

مکان و اندازه شیء (Transform)

برای تغییر مکان، چرخش و تغییر اندازه شیء از گزینه Transform در پنجره خصوصیات استفاده کنید.

گزینه	توضیحات
X,Y	مختصات مکان شیء
W,H	پهنا و ارتفاع شیء
Angle	زاویه نمایش شیء
	چرخش ۹۰ درجه شیء به راست
	چرخش ۹۰ درجه شیء به چپ

TRANSFORM

Lock Size and Position

X: 270 Y: 190

W: 100 H: 100

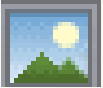
Constrain proportions

Angle: 0

تصویر (Image)

یکی از پرکاربردترین اشیاء غیر تعاملی در پروژه های چند رسانه ای تصویر است. در نرم افزار Captivate امکان ویرایش تصاویر بدون استفاده از ویرایشگر خارجی وجود دارد. برای درج تصویر یکی از روش های زیر را انجام دهید:

1. از نوار ابزار گزینه را انتخاب کنید.
2. از منوی Insert گزینه Image را انتخاب کنید.
3. در چیدمان اسلاید در قسمت محتوا گزینه Image را انتخاب کنید.
4. کلید ترکیبی Shift+Ctrl+M را فشار دهید.

تنظیمات تصویر

قربنه عمودی	
قربنه افقی	
چرخش ۹ درجه شیء به راست	
چرخش ۹ درجه شیء به چپ	
برش تصویر	
تغییر اندازه تصویر به اندازه صحنه	Fit to Stage
برگرداندن تنظیمات به پیش فرض	Reset All

گزینه	توضیحات
Brightness	تعیین روشنایی تصویر
Sharpness	تعیین وضوح تصویر
Contrast	تعیین میزان اختلاف رنگ تصویر
Alpha	میزان شفافیت تصویر
Hue	درجه رنگی تصویر
Saturation	میزان اشباع یا خلوص تصویر
Grayscale	سیاه و سفید کردن تصویر
Invert Color	معکوس کردن رنگ تصویر

برش تصویر

برای برش قسمت های اضافی تصویر، از گزینه استفاده کنید. در کادری که ظاهر می گردد با جابه جایی دستگیره ها می توانید قسمت های مورد نیاز خود را انتخاب کنید.

برای مستقل نمودن عملکرد دستگیره های افقی و عمودی و امکان تغییر اندازه شکل به صورت دلخواه در دو جهت، گزینه **Constraint Proportion** را غیر فعال نمایید.

عنوان متنی (Text Caption)

عنوان متنی یکی از اشیاء غیر تعاملی پر کاربرد در نرم افزار است که برای نوشتن مطالب از آن استفاده می شود. در این قسمت می خواهیم با کلیک روی متن، یک صفحه وب، فایل یا پروژه ای دیگر را نمایش دهیم که به آن پیوند (Hyperlink) گفته می شود. برای ایجاد پیوند روی متن

مراحل زیر را انجام دهید:

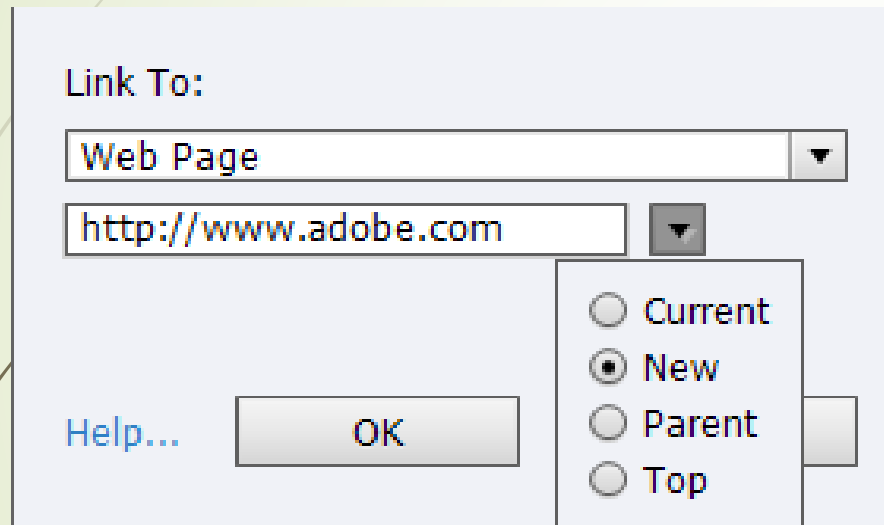
1. ابتدا روی متن خود دوبار کلیک کرده و قسمتی که می خواهید لینک شود را انتخاب کنید.
2. در پنجره خصوصیات، در قسمت Format روی گزینه (Insert Hyperlink) کلیک کنید.
3. در کادری که باز می شود در قسمت Link To نوع پیوند مشخص می شود.

انواع پیوند روی متن

توضیحات	گزینه
بازکردن صفحه وب	Web Page
بازکردن یک فایل	Open a File
ارسال ایمیل به آدرس خاص	Send Email To
رفتن به اسلاید خاص	Slide
بازنمودن یک پروژه دیگر	Open Another Project
اجرای جاوا اسکریپت	Execute Java Script
اجرای اکشن های پیشرفته و	Execute Advanced Actions

انواع پیوند روی متن

با کلیک روی فلش دوم ، نحوه نمایش لینک را مشخص کنید که ۴ حالت دارد:

Current: باز شدن صفحه وب در صفحه جاری

New: باز شدن صفحه وب در صفحه جدید

Parent: باز شدن صفحه وب در قاب اصلی

Top: باز شدن صفحه وب در کل صفحه

به طور پیش فرض، پیوندها به رنگ آبی و به صورت زیرخط دار نمایش داده می شوند که در پنجره خصوصیات در قسمت Characters امکان تغییر خصوصیات ظاهری نظیر رنگ لینک، زیرخط دار بودن و ... وجود دارد.

اشیاء ایجاد کننده Rollover

به وسیله این اشیاء می توان با قرار گرفتن اشاره گر ماوس در ناحیه خاص، یک متن، تصویر، فیلم، صدا و حتی پویانمایی را به نمایش در آورد. اشیاء Rollover Caption، Rollover Image و Rollover Slidelet در این دسته قرار می گیرند.

متن راهنما (Rollover Caption)

برای معرفی بخش ها و اجزای مختلف یک صفحه به کار می رود. مثلا وقتی که اشاره گر ماوس روی تصویر نگه داشته شود توضیحات مربوطه ظاهر می شود. برای اضافه کردن متن راهنما یکی از روش های زیر را انجام دهید:

1. از جعبه ابزار گزینه T را انتخاب کنید.

2. Insert → Standard Objects → Rollover Caption

3. کلید ترکیبی Ctrl+Shift+R را فشار دهید.

این شیء دارای دو قسمت Rollover Area برای مشخص کردن محدوده اشاره گر ماوس و قسمت Text Caption برای نوشتن متن راهنما می باشد.

تصویر راهنما (Rollover Image)

در این حالت با نگه داشتن اشاره گر ماوس روی گزینه ها، تصویری برای کمک به فهم بهتر مطالب نمایش می یابد.

برای اضافه کردن تصویر راهنما یکی از روش های زیر را انجام دهید:

1. از جعبه ابزار گزینه را انتخاب کنید.

2. Insert → Standard Objects → Rollover Image

3. کلید ترکیبی Shift+Ctrl+O را فشار دهید.

قسمت Rollover Area برای مشخص کردن محدوده اشاره گر ماوس و تصویر انتخاب شده، تصویر راهنما می باشد.

تمرین : در انتهای پروژه Alphabet، اسلایدی شامل عبارت "گالری تصاویر" و دو تصویر دلخواه اضافه کنید.

با نگه داشتن اشاره گر ماوس روی نوشته گالری تصاویر، پیغام "برای مشاهده تصاویر با سایز بزرگتر اشاره گر ماوس را روی آن ها نگه دارید" نمایش داده شود و با نگه داشتن اشاره گر ماوس روی تصاویر کوچک، تصاویر به صورت بزرگ تر در سمت چپ صفحه، نمایش یابند. در صفحه نمایش حروف، دکمه ای به نام "گالری تصاویر" را برای مشاهده این صفحه، قرار دهید.

متن و تصویر راهنما (Rollover Slidelet)

توسط این شیء هنگام نگه داشتن اشاره گر ماوس روی یک گزینه، امکان نمایش متن، تصویر، صدا، فیلم و پویانمایی به طور هم زمان وجود دارد. این شیء نسبت به دو شیء قبلی پیشرفته تر است و سه تفاوت عمده با آن ها دارد:

1 محدوده اشاره گر ماوس می تواند به صورت چند ضلعی باشد که در حالت های قبلی چهار ضلعی بود.

2 قابلیت اکشن نویسی دارد و جزء اشیاء تعاملی محسوب می شود.

3 Slidelet قابلیت نمایش بیش از یک شیء (به طور همزمان متن، صدا، تصویر، پویانمایی یا فیلم) را دارد.

برای اضافه کردن این شیء یکی از دو روش زیر را انجام دهید:

1. از جعبه ابزار گزینه را انتخاب کنید.

2. Insert → Standard Objects → Rollover Slidelet

3. کلید ترکیبی Shift+Ctrl+Z را فشار دهید.

تمرین ۹-۵: می خواهیم با نگه داشتن اشاره گر ماوس روی هر استان در نقشه، تصاویری از اماکن دیدنی نمایش یابد و با کلیک روی آن، اسلاید مربوط به استان انتخابی نشان داده شود.

برای این کار مراحل زیر را انجام دهید:

1. ابتدا با استفاده از منوی Insert گزینه Image، نقشه ایران را به اسلاید اضافه کنید.
2. ابزار را انتخاب کرده تا محدوده Rollover Slidelet Area (محدوده اشاره گر) و Slidelet (تصاویر و متون راهنما) روی صفحه قرار گیرند.

3. در قسمت Area Rollover Slidelet، محدوده استان تعیین می شود که برای تغییر شکل آن از چهارضلعی به چند ضلعی، باید از منوی Modify گزینه Redraw Smart Shape (یا کلید میانبر Alt+Ctrl+W) را انتخاب کنید. اشاره گر ماوس به شکل + در می آید که می توانید با آن محدوده چندضلعی رسم کنید. در پنجره خصوصیات امکان تغییر رنگ محدوده، شفافیت، رنگ خط دور و امکان نمایش حاشیه آن وجود دارد.

4. در رویداد onClick، دستور Jump to و اسلاید مربوط به استان انتخابی را مشخص کنید.

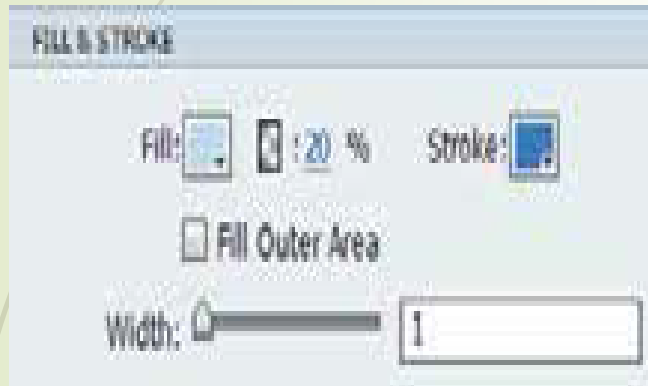
5. برای توقف پروژه در اسلاید نقشه ایران و جلوگیری از رفتن خودکار به اسلاید بعدی، یک شیء Clickbox (ناحیه کلیک کردنی) را در گوشه ای از صفحه قرار دهید.

خصوصیات شیء Rollover Slidelet

توضیحات	گزینه
باعث توقف در پخش اسلاید می شود و محتویات Slidelet نمایش می یابد و با کلیک روند اجرای برنامه ادامه می یابد	Stick Slidelet
رویداد مربوط به کلیک ماوس (می توانید با کلیک ماوس کاربر را به اسلاید دیگری که توضیحات بیشتری دارد هدایت کنید)	On Click
اختصاص کلید میانبر	Shortcut
دستوری که با نگه داشتن اشاره گر ماوس در محدوده، اجرا می شود	On Rollover

محدوده رنگی (Highlight Box)

برای تمرکز بیشتر هنگام توضیح دادن یک ابزار در نرم افزار آموزشی، میتوانید آن را توسط شیء **Highlight Box** رنگی کنید. برای ایجاد محدوده رنگی یکی از روش های زیر را انجام دهید:

1. از جعبه ابزار گزینه را انتخاب کنید.

2. **Insert** → **Standard Objects** → **Highlight Box**

3. کلید ترکیبی **Shift+Ctrl+L** را فشار دهید.

در پنجره خصوصیات گزینه **Fill** رنگ ناحیه، گزینه **Alpha** میزان شفافیت، گزینه **Stroke** رنگ خطوط دور و گزینه **Width** ضخامت خطوط را مشخص می کند.

ناحیه بزرگ نمایی (Zoom Area)

برای تمرکز و توجه بیشتر روی یک بخش خاص از تصویر، می توانید آن محدوده را بزرگ تر نمایش دهید. در این حالت با اجرای پروژ، تمام یا بخشی از تصویر، بزرگ نمایی شده و در محل دلخواه در صفحه قرار می گیرد. برای این کار ابتدا یک تصویر را به صفحه اضافه کرده، سپس با یکی از روش های زیر، ناحیه بزرگ نمایی را اضافه کنید:

1. از جعبه ابزار گزینه را انتخاب کنید.

2. Insert → Standard Objects → Zoom Area

3. کلید ترکیبی Shift+Ctrl+E را فشار دهید.

در ناحیه Zoom Source محدوده نمونه برداری (قسمتی که می خواهید روی آن تاکید داشته و آن را بزرگ تر نمایش دهید) و در ناحیه Zoom Destination محدوده بزرگ نمایی شده (مقصد و مکانی که تصویر با اندازه بزرگ تر در آن نمایش می یابد) مشخص می شود.

هنگام اجرا، منطقه بزرگ نمایی شده از مبدا به مقصد حرکت می کند.

تمرین ۹: یک پروژه خالی به نام Zoom Area ایجاد کرده و یک اسلاید برای توضیح CPU به صورت زیر در آن ایجاد کنید.

پویانمایی (Animation)

با توجه به تاثیری که پویانمایی ها دارند بهتر است در محتوای چندرسانه ای از آن ها استفاده شود. برای درج پویانمایی با پسوندهای Swf و Gif یکی از روش های زیر را انجام دهید:

1. از جعبه ابزار گزینه را انتخاب کنید.

2. Insert → Animation

3. در چیدمان اسلاید در قسمت محتوا گزینه Animation را انتخاب کنید.

4. کلید ترکیبی Shift+Ctrl+A را فشار دهید.

نوشته متحرک (Text Animation)

برای ایجاد نوشته متحرک یکی از روش های زیر را انجام دهید:

1. از جعبه ابزار گزینه را انتخاب کنید
2. Insert → Text Animation
3. در چیدمان اسلاید در قسمت محتوا گزینه Text Animation را انتخاب کنید.
4. کلید ترکیبی Shift+Ctrl+X را فشار دهید.

در کادری که باز می شود، متن مورد نظر را نوشته، اگر می خواهید نوشته متحرک شما دائما تکرار شود، گزینه Loop را انتخاب کنید .
قسمت Delay تاخیر زمانی بین کارکتهای متن را مشخص می کند.
در پنجره خصوصیات در قسمت Effect نوع جلوه متن و در قسمت Transparency میزان شفافیت را مشخص کنید. با انتخاب دکمه Properties می توانید کادر بالا را مجددا باز کرده و نوشته را تغییر دهید

ویدیو (Video)

برای درج فیلم و ویدیو با قالب های MP4، 3gp، Mov، Avi، Flv و F4V یکی از روش های زیر را انجام دهید:

1. از جعبه ابزار گزینه را انتخاب کنید.

2. Video → Insert Video

3. کلید ترکیبی Ctrl+Alt+V را فشار دهید.

4. در چیدمان اسلاید در قسمت محتوا گزینه Video Object را انتخاب کنید.

شکل ظاهر شده که گزینه **Event Video** را انتخاب کرده و با دکمه **Browse** فیلم مورد نظر خود را انتخاب نمایید. برای پخش فیلم از روی سرور وب، می توانید از گزینه دوم استفاده کنید.

Insert Video

Event Video Multi-Slide Synchronized Video

Where is your video file?

On your Computer

File Path:

Examples: C:\path\to\video
server\path\to\video

Already deployed to a web server, Adobe Media Streaming Service, or Flash Media Server

URL:

Examples: http://myDomain.com/directory/video
rtmp://myDomain.com/directory/videostream

تمرین ۹ ۷: به پروژه آموزش الفبا، اسلایدی بعد از اسلاید دوم اضافه کرده و در آن، فیلم آموزش حروف و نوشته متحرک "English Alphabet Learning" را نمایش دهید.

ویجت (Widget)

به نوع خاصی از اشیاء آماده که معمولاً با نرم افزار فلش تولید شده و با فرمت Swf و Wdgt ذخیره می شوند و قابلیت تنظیم و تغییر را دارند ، ویجت گفته می شود. برای درج یک ویجت یکی از روش های زیر را انجام دهید:

1. Insert → Widget
2. کلید ترکیبی Shift+Ctrl+W را فشار دهید.
3. برای مشاهده پنجره Widget، از منوی Window، گزینه Widget را انتخاب کنید.

گزینه های پنجره Widget

توضیحات	گزینه
تغییر مسیر جاری	
Adobe Captivate Exchange	
نمایش مسیر جاری	
تازه سازی اطلاعات (Refresh)	
نمایش Widget های ایستا	Static
نمایش Widget های تعاملی	Interactive
نمایش Widget های سوالی	Question

به طور کلی Widget ها به سه دسته زیر تقسیم می شوند:

- (1) Widget های ایستا (Static) : که صرفاً حالت نمایشی دارند و برای نمایش اطلاعات به کار می روند، مانند VividTextCaption برای نکایش متن .
 - (2) Widget های تعاملی (Interactive) : برای انجام عملیات دو طرفه به کار می روند. مانند دکمه های رادیویی (RadioButton)
 - (3) Widget های سوالی (Question) : توسط این اشیاء ، می توان سوالات جدیدی را به آزمون های الکترونیکی اضافه نمود، مانند MCQ
- AS3.swf

کار با ویجت چاپ (Print)

توسط ویجت Print می توانید دکمه ای را جهت چاپ مطالب اسلاید به وجود آورید. برای این کار مراحل زیر را انجام دهید:

1. از منوی Window گزینه Widget را انتخاب کنید.
2. در کادر باز شده ویجت Print.swf را پیدا نموده و روی گزینه Insert زیر آن کلیک کنید.
3. در پنجره تنظیمات متن دکمه Print و خصوصیات ظاهری آن را تعیین کنید.
4. برای مشاهده پیش نمایش اسلاید جاری کلید F10 را زده، سپس روی دکمه کلیک کنید.

تمرین ۸۹: در پروژه آموزش الفبای انگلیسی، امکان چاپ در کلیه اسلایدها وجود داشته باشد (راهنمایی): دکمه چاپ را به اسلاید اول اضافه کرده و زمان نمایش آن را **Rest Of Project** قرار دهید).

کار با خطوط راهنما

خطوط راهنما باعث کنترل بهتر محل قرارگیری اشیاء در صفحه می شوند. برای نمایش خطوط راهنما از منوی View گزینه Show Grid را انتخاب یا از نوار اختیارات اصلی، گزینه را انتخاب کنید. این خطوط، هنگام اجرا یا چاپ محتویات اسلاید مشاهده نمی شوند.

با فعال نمودن گزینه Snap to Grid، امکان اتصال اشیاء به خطوط راهنما و توسط گزینه Snap To Object امکان اتصال اشیاء به لبه های سایر اشیاء هنگام جابجایی وجود دارد.

در صورت انتخاب گزینه Show Drawing/ Smart Guides از منوی View، هنگام نزدیک کردن یک شیء به اشیای دیگر، خطوط نقطه چین سبز رنگی ظاهر شده که برای تراز کردن اشیاء در کنار یکدیگر مناسب می باشد (مثلا می خواهیم همه اشیاء از سمت راست زیر هم قرار گیرند).

کارگاه عملی

پروژه Powerpoint که قبلا ایجاد نموده اید، موارد ۱ تا ۴ را اضافه کنید:

1. در اسلاید منابع و سایت های مرتبط، آدرس چند منبع و سایت را با جلوه دلخواه و امکان لینک اضافه کنید.
2. در اسلاید درباره ما، اطلاعاتی راجع به نرم افزار و خودتان قرار دهید.
3. در اسلاید آشنایی با محیط نرم افزار، محیط نرم افزار پاورپوینت را قرار داده و با نگه داشتن ماوس عناوین هر قسمت را نمایش دهید.
4. در اسلاید آشنایی با ابزارها، چند گزینه دلخواه از سربرگ Home را معرفی کنید.